Uitkomsten interviews participatietraject bewoners Kleine Wereld en omgeving ("Nieuwendam Noord-West")
17 juli 2025

1. Participatie

Participatie van bewoners, ondernemers en belanghebbenden maakt een belangrijk onderdeel uit van de integrale aanpak. Tussen 30 mei en 14 juli 2025 zijn er in totaal 13 gesprekken gevoerd met 15 bewoners uit de Kleine Wereld en Buikslotermeer Noord/Nieuwendam Noord-West over de ontwikkelingen in en vernieuwing van de buurt. Deze bewoners zijn geselecteerd vanuit het netwerk van het gebiedsteam om een zo divers mogelijk groep bewoners te kunnen interviewen, zowel qua achtergrond (leeftijd, geslacht, koop/huurder, vrijwilliger of niet) als qua locatie van hun woning. Dit is een redelijk representatieve groep uit de wijk. De groep bestaat uit bewoners uit Cleyndertweg, Amerbos, Warnsborn, Hagenau, Hildsven, Elpermeer, Houdringe, Mariëndaal, Savelsbos, Lohuis, Bosplaat en Buikslotermeerplein.

Bewoners geven aan (mee) te willen praten over of geïnteresseerd te zijn in onderstaande thema's:

Thema's

- Onderhoud woningen en uitstraling van de wijk (ook: energietransitie)
- Onderhoud groen (+kwaliteit)
- Maatschappelijke voorzieningen en ontmoeting (locatie, sociale programmering en activiteitenaanbod, sociale verbinding)
- Parkeren (parkeerdruk, overlast auto's andere delen wijk, handhaving)
- Leefbaarheid, veiligheid (overlast) en handhaving (en toezicht op onderhuur)
- Verkeersveiligheid (snelheid, langzaamverkeer)
- Infrastructuur en verbindingen
- Openbare ruimte/speelplekken/ontmoetingsplekken
- Winkels Drijverweg
- Openbaar vervoer (beschikbaarheid, verbindingen en -sociaal- veilig bereikbaar)
- Afval/schoon (ongedierte)
- Kunst en cultuur (programmering en activiteiten)
- Innovatie in (woning)bouw (duurzaam)
- Wonen en toekomstige ontwikkelingen

2. Communicatie

De geïnterviewden geven aan breed in te willen zetten op betrokkenheid met en communicatie naar de buurt. Enkele bewoners zijn ook kritisch of ontevreden over de gemeente (nu) communiceert. De volgende punten worden genoemd:

- Communicatie bij voorkeur schriftelijk/op papier, versterkt met digitale informatie.
    - Via digitale (aparte) website bijhouden van ontwikkelingen (actueler dan papieren uitgaven). Buurtkrant hier ook op publiceren
    - De studenten van Vooruit zijn bezig met ontwikkelen website voor De Bol/Hart voor de Kleine Wereld/bewonersplatform
    - De RODI-krant wordt niet meer huis-aan-huis bezorgd en is niet makkelijk te verkrijgen. Informatie via RODI-krant is wel wenselijk
- Blijf de boodschap continu uitleggen en herhalen. De vorm maakt niet uit maar goede informatie is belangrijk. Als je mensen niet kunt bereiken, niet opgeven. Blijf

terugkoppeling geven. Blijf contact zoeken en houden ook met mensen die niet (lijken te) zijn geïnteresseerd (bv werkenden/jongeren)

- Kom je afspraken na (geef opvolging aan je beloftes/toezeggingen)
- Zorg voor frequente aanwezigheid in de buurt ("spreekuur"/reguliere inloop-/koffiemoment), laagdrempelig aanspreekpunt op goed bereikbare locatie (volgens herkenbaar terugkerend patroon). Dit draagt bij aan het imago voor de gemeente (we nemen u serieus en we zijn bereikbaar). Snel maatregelen laten zien stimuleert ook betrokkenheid. Er zijn ook enkele bewoners die zeggen dat mensen daar niet op af komen)
- Aanwezigheid corporaties is ook gewenst bij spreekuur in de buurt (bijvoorbeeld 1,5 uur op dinsdag/donderdag)
- Geef mensen de gelegenheid te vertellen wat ze belangrijk vinden in hun buurt. Het is belangrijk om te iot te dragen dat de mening van bewoners telt
- Creeër betrokkenheid en beleving over de ontwikkelingen, blijf realistisch. Neem mensen mee in de plannen en planning ("dit zijn ook onze plannen")
- Een aantal keer per jaar verspreiden van informatie: huis aan huis flyer/buurtkrant met algemene informatie over ontwikkelingen zoals bijv. De Buurtkrant Waterlandpleinbuurt of De Bol (maar dan gericht op hele buurt). Hierin kan dan aandacht worden besteed aan de (gebieds)ontwikkelingen en vernieuwing maar ook programmering van activiteiten en van maatschappelijke organisaties. Inhoud: waarom sturen wij u deze informatie, ontvouw je visie, welke themas'en onderwerpen spelen er, wat staat ons te wachten, stel je kwetsbaar op over wat je niet weet of kunt. Door meer partijen hierbij te betrekken, zorg je voor herkenning
    - Een "ingezonden stuk van een bewoner" of "lezersrubriek" worden als item genoemd. Het voorbeeld van de Buurtkrant WLPB wordt als heel positief beoordeeld (kleurrijk, mooie foto's, duidelijk, herkenbaar).
    - Er dient een pakkende naam als titel voor de buurtkrant te worden gekozen. We overwegen om een prijsvraag uit te schrijven voor de naamgeving.
    - Uit ervaring met de Buurtkrant WLPB weten we dat er minimaal 5 keer per jaar een uitgave nodig is om actuele onderwerpen te kunnen bespreken en aankondigingen te kunnen doen. De productietijd per uitgave neemt ongeveer een maand in beslag.
    - De gezamenlijkheid (politie, gemeente en corporaties) van de Buurtkrant WLPB wordt gewaardeerd. Geeft een signaal van "we doen het samen"
- Bijeenkomst
    - Circa 2 weken/1 maand na schriftelijke communicatie een grotere bijeenkomst organiseren (inloop einde middag/avond of weekend) in de wijk op centraal punt waar toelichting kan worden gegeven op de plannen en vragen kunnen worden gesteld. Een grote bijeenkomst kan zorgen voor inspiratie en het delen van ideeën.
    - Ook zouden hier (op thema) kleinere gespreksgroepen (klankbord-, thema- of focusgroepen) kunnen worden geformeerd waar mensen zich voor op kunnen geven. In focusgroepen kunnen mensen zich makkelijker uitspreken, makkelijker vragen stellen en actiever deelnemen (samen sterker)
    - In opvolgende bijeenkomsten kunnen themagroepen dan hun verhaal/uitkomsten terugkoppelen aan de buurt.
    - Laat met borden de planvorming zien
    - 2 keer per jaar houden om update ontwikkelingen te geven
    - Zorg dat bijeenkomst ook bijdraagt aan ontmoeting (door hapje, drankje, muziek)

    - Een bewoner vindt dat een algemene bijeenkomst niet meer dan 20 personen zou moeten bevatten en themagroepen nog kleiner. Anders durven mensen zich minder uit te spreken
- Doelgroepen:
    - Richt je op iedereen, zorg dat iedereen mee kan doen. Pas op voor uitsluiting door te kleine groep mensen verantwoordelijk te maken of in doelgroepen te denken (niet op basis van religie, leeftijd etc. maar samen). Professionele begeleiding is noodzakelijk zodat iedereen aan bod komt. Spontane gesprekken kunnen helpen vóór formele gesprekken. Voor het bereiken van ouderen werkt het beter om langs de deuren te gaan en schriftelijke communicatie te doen.
    - Speciale doelgroepen: aan de Cleyndertweg wonen expats die het beste in het Engels benaderd kunnen worden. Bewoners van HVO Querido (begeleid wonen) vereisen specifieke benadering.
    - Er zijn veel verschillende nationaliteiten. Houd hier rekening mee (anderstaligen-ouderen). Voor anderstaligen zou de corporatie een oplossing moeten bieden
    - Samengestelde gezinnen worden ook als doelgroep genoemd
    - Sluit aan bij activiteiten die plaatsvinden in de buurt om ter plekke mensen te bevragen. Zo zijn specifieke doelgroepen (bijv jongeren) goed te bereiken. Ook via de scholen zijn kinderen/ouders en jongeren (Damstede, Vonk, Noorderlicht, Metropolis) te bereiken. Tieners/jongeren moet je mondeling benaderen, niet schriftelijk. Voor hen werkt digitaal contact beter (facebook, Instagram). Ze zijn misschien weinig betrokken bij ontwikkelingen maar het is wel belangrijk voor hen
- Een enquête onder bewoners wordt genoemd om hun mening te vragen over bepaalde onderwerpen. Op deze manier kunnen ook mensen die niet aanwezig (kunnen) zijn bij bijeenkomsten, hun mening geven
    - Woonenquête kan volgens sommigen digitaal, bijv met QR-code
- Voor openingen van speeltuinen dient heel breed geflyerd te worden, niet alleen bewoners in directe omgeving. Speeltuinen gaan iedereen aan en daar kan men ter plekke in gesprek gaan met bewoners
- Er zijn verschillende buurtgroepen beschikbaar voor communicatie, uitnodigingen of aankondigingen:
    - Buurtapp voor Bosplaat met 40 huishoudens (100 personen). Deze kan (via contactpersoon) gebruikt worden om bewoners te informeren over bijeenkomsten
    - App voor een community van (oud-)studenten van de Cleynerwegflat die via contactpersoon/ bestuur bewonersvereniging bereikt kunnen worden (483 personen).
    - Bewonersapp voor de buurt (165 mensen)
    - Specifieke groepsgesprekken kunnen in bewonerscafé van studentenflat via bewonersvereniging worden georganiseerd. *Eind september 2025 is er een reunie georganiseerd van actieve oud-bewoners. Aansluiten kan.*
    - Bewonersbrieven kunnen in complexen worden opgehangen
    - Leg buurtkrant ook bij De Bol/huisarts/buurtkamers
    - Informatie verstrekken via Buurtbeheer Nieuwendam (bereik 12-19 personen)
- Gebruik één afzender voor alle communicatie (herkenbaarheid). Zorg voor een vast aanspreekpunt
- Bezoek mensen huis aan huis met klein kadootje om mensen over te halen om te komen ("lokkertje")

De geïnterviewden willen graag zelf allemaal op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen. Het voorstel om een gezamenlijke sessie met alle geïnterviewden te houden waarin de uitkomsten kunnen worden teruggekoppeld, werd goed ontvangen. Deze bijeenkomst staat gepland op donderdag 17 juli 2025 (16.30-18.00 uur).

Ook het voorstel om met bewoners samen ontwerpend onderzoek te doen onder begeleiding kon op instemming rekenen. Hier kan het Ruimtelijk Raamwerk als uitgangspunt voor worden gebruikt.

Wat moeten we vooral niet doen?
Op de vraag "wat moeten we vooral niet doen" kwamen de volgende antwoorden naar voren:

- Maak duidelijk wat je wel en niet doet. Doe geen toezeggingen die je niet waar kunt maken
- Geef aan wat je niet weet, dat je je best doet en erop terug komt
- Maak heldere afspraken met duidelijke regels
- Gebruik geen ambtelijke taal
- Zeg niet wat mensen moeten doen maar vraag hoe men het voor zich ziet en zou willen aanpakken
- Ga als gemeente niet "ophalen"
- "Samen met bewoners. Niet: we komen u informeren"
- Overleg niet te lang: geen ellenlange participatietrajecten. Hak een knoop door
- 1 mening is niet representatief voor alle bewoners. Betrek zoveel mogelijk mensen erbij
- Beantwoord vragen van bewoners, negeer hen niet

Inhoudelijk
Uit de gesprekken met bewoners komen de volgende inhoudelijke punten naar voren ("bijvangst" van de gesprekken). Deze onderwerpen zullen in vervolgbijeenkomsten aan bod komen:

Winkelfunctie Drijverweg
- Belangrijke buurtfunctie: vooral voor ouderen is het BSMP te ver lopen en in het donker durven mensen niet naar buiten. Nu biedt het een gesloten, niet prettige indruk
- Belangrijk om dagelijkse boodschappen dichtbij te kunnen doen (meer variatie in winkels gewenst)
- Een bewoner heeft voorkeur voor maatschappelijke voorzieningen aan Drijverweg (liever dan woonlocatie). Mag intiemer, kleinschaliger en gezelliger (ook: horeca/uitgaan/ kinderopvang worden genoemd).

Maatschappelijke voorzieningen:
- Maatschappelijke voorziening(en)/multifunctioneel centrum voor brede doelgroepen wordt als heel erg belangrijk beschouwd. Een groot wijkcentrum met zorg, gezondheid en welzijn heeft voorkeur op een centrale locatie (bijv. Zilverberg waar nu De Bol in zit of een zorg-/welzijns-/gezondheidscluster langs de Drijverweg wordt als positief genoemd (inclusief OV-bushaltes). Goed voorbeeld is het gezondheidscentrum in de Beverwijkstraat/WLPB (psycholoog, huisarts, priklocatie). Met buurtteam, hulpverlening etc.
- Combineren met grote ontmoetingsplek buiten
- Huis van de Wijk zoals De Meeuw is goed voorbeeld (voor alle doelgroepen, makkelijk om bij aan te sluiten)

- Zorg voor goede programmering van activiteiten voor verschillende doelgroepen. Niet iedereen wil hetzelfde doen. Zorg voor afstemming van aanbod
- Zorg voor community building en ontspanning
- Zorg voor ontmoetingsplekken (groen, fleurig, schoon, speels, voor alle leeftijden)
- Het beheer dient neutraal te zijn zodat iedereen aan bod komt (geen uitsluiting)
- Behoefte aan dorpsfunctie, caféfunctie voor iedereen, plek voor ontmoeting. Overdag met activiteiten (sociaal veilig). Bibliotheekfunctie wenselijk in wijkcentrum
- Mariendaallocatie > kan spinnewebfunctie zijn met centrale plek in de wijk elders (zorgt ook voor beheer/toezicht op speeltuin)
- Er blijven ook kleinere buurtkamers in de wijk verspreid voor bijv. ouderen nodig
- Sociale programmering en activiteiten voor jongeren (15-25 jr) gewenst. Programmering voor iedereen (niet alleen steeds dezelfe doelgroepen). Er is ook behoefte aan beweegaanbod (voor ouderen)
- Vermijd "ballotage" om aan activiteiten deel te nemen. Zorg voor laagdrempeligheid (gelijk aanspreken bij binnen stappen en welkom heten). Geldt ook voor bewonersbijeenkomst. Zorg dat mensen zich op hun gemak voelen.
- Pleintje De Schelp achter Amerbos – verbeteren als ontmoetingsplek voor mensen uit Amerbos (er zijn daar geen locaties voor ontmoeting)
- Goede bereikbaarheid (ook met OV) is dan wel aandachtspunt. Vanwege logistiek en aanrijmogelijkheden zou locatie Mariëndaal minder goede optie zijn. Daar kun je nauwelijks met auto komen en dan is bevoorrading ook lastig.
- Verschillen binnen de buurt zijn groot: probeer barrières binnen de buurt te overbruggen

Wonen:

- Mutaties flat: circa 100 studenten per jaar. Mogelijk 10% zou terug willen keren naar Kleine Wereld. Oud-studenten hebben vaak ook meer te besteden (middeldure huur?)
- Mix in woningsoorten, culturen en groepen is gewenst. Maar kijk goed naar woonvormen en samenleven. Het heeft een groot effect met wie je woont. Behoefte van bewoners met andere etnische achtergrond om ook tussen bewoners met Nederlandse achtergrond te wonen. Wens is meermalen geuit dat bevolkingsgroepen gemengd zijn
- Houd de wijk groen, sluit geen (fiets)verbindingen af
- Overbruggen gescheiden werelden (Buikslotermeer Noord/Kleine Wereld, laagbouw Bosplaat en omgeving). Ook gescheiden wereld met Elzenhagen: mix gewenst
- Zorg voor huisregels in de wijk bij nieuwe inwoners
- Jongerenwoningen gewenst (werkend tot bepaalde leeftijd)
- Toewijzing instroom door corporaties moet zorgvuldiger: goede mix van mensen/achtergronden in complexen (culturen, leeftijden). Mix in woningsoorten gewenst. Anderen vinden dat gemengd wonen (ouderen en jongeren samen) niet werkt.
- Innovatieve manieren van bouwen (duurzaam)
- Nieuwbouw moet leiden tot diversiteit in de wijk. Geen exclusieve dure woningen (passen niet in de wijk)

Infrastructuur:

- Veilige looproute/beweegroute (kindlint) tussen speeltuin Mariëndaal, scholen Montessorischool Boven 't Y, Biënkorf, kinderdagverblijf Fesa met school Kameleon voor kinderen/ouders. Voor de ouderen: van de flanken KortHagenhuis tot aan 't Schouw
- Samenhang/verbinding (infrastructuur) verbetering met het Schouw (Huis van de Wijk/ouderenwoningen) aan de Slufter. Veel mensen van de Slufter maken nu ook gebruik van De Bol. Sociaal veilige verbinding onder de weg door is belangrijk.

Overig onderwerp dat ter sprake is gekomen

- De verstrekking van en het stemproces voor subsidies van de bewonersinitiatieven verloopt nu niet goed. Er is meer ondersteuning nodig om initiatieven in te dienen en uit te voeren
- Aandacht nodig voor middeninkomens: die vallen (financieel) overal buiten

Conclusies gesprekken

Bewoners geven aan graag mee te willen praten en samen te willen werken met de gemeente over de vernieuwing en ontwikkelingen van de buurt. Schriftelijke en digitale communicatie is nodig om alle doelgroepen te kunnen bereiken. Een nieuwsbrief/buurtkrant met algemene informatie over de ontwikkelingen geeft mensen de tijd om erover na te denken. Een paar weken erna zou een grotere bijeenkomst op een goed bereikbare plek in de buurt kunnen worden gehouden waar mensen vragen kunnen stellen en verder kunnen praten over de ontwikkelingen. Ook zouden mensen zich op kunnen geven om in kleinere (klankbord)groepen over bepaalde thema's (bijvoorbeeld: zie lijst hierboven) verder te spreken. Een enquête is een goed instrument om ook bewoners te laten meepraten die minder graag naar publieke bijeenkomsten gaan of daar minder tijd voor hebben.

Het is belangrijk om daarna de boodschap te blijven herhalen en bereikbaar te zijn voor vragen op regelmatige basis in de buurt (vast moment in de maand, bijvoorbeeld op een vaste locatie). Om specifieke doelgroepen (jongeren/ouders) te bereiken, is het verstandig om aan te sluiten bij activiteiten die worden georganiseerd. Een grotere bijeenkomst voor de hele buurt zou 2 keer per jaar kunnen worden georganiseerd om iedereen op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen.

Een buurtkrant/nieuwsbrief (minimaal 5 keer per jaar) is een goed middel om tussentijds informatie te verstrekken. Hierin kan ook het aanbod aan activiteiten opgenomen worden. De corporaties hebben aangegeven aan een dergelijke krant te willen meewerken.

De interesse in de gebiedsontwikkeling richt zich vooral op het niveau en locatie van maatschappelijke voorzieningen en de winkels van de Drijverweg. Enkelen zijn ook geïnteresseerd in meedenken en praten over het woonprogramma. De verwachting is dat (voormalige) studenten van de Cleyndertwegflat wel grote interesse voor het woningbouwprogramma zullen hebben. Wat vaak genoemd wordt, is de wens om culturen en leeftijden te mengen.

Het is lastig om over toekomstige woonwensen te spreken in de huidige woonsituatie, gezien de (over het algemeen) lange looptijd van de gebiedsontwikkeling

Uit de gesprekken kwam ook naar voren hoe belangrijk het sociale programma en (gevarieerd) aanbod van activiteiten voor verschillende doelgroepen is. Ook wordt de wens voor een centrale ontmoetingsplek voor álle bewoners genoemd.

De genoemde thema's en uitkomsten komen overeen met de (concept) uitwerking van het Ruimtelijk Raamwerk waar de gemeente mee bezig is. Dit Raamwerk zal, na vaststelling door het bestuur, ook met de bewoners worden besproken (najaar).

Vervolg
De uitkomsten zullen gebruikt worden om het participatie- en communicatieplan op te stellen. Het participatie- en communicatieplan wordt door het bestuur vastgesteld (verplicht). De bewoners die wij gesproken hebben, hebben een grote achterban dus we blijven graag met hen in gesprek over het vervolg van de participatie.

Met vriendelijke groet,

Ingrid Viskil en Nathalie Lagrand
Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Noord
18 juli 2025

Naschrift:
Bij de terugkoppeling van de uitkomsten van de interviews aan bewoners op 17 juli 2025, hebben zij ons verzocht voortaan de buurtnaam ***Nieuwendam Noord-West*** *te gebruiken in plaats van Kleine Wereld (en omgeving). Deze wens is geuit omdat bewoners nu barrières en scheidslijnen tussen buurten ervaren. Op deze manier kan er meer verbinding ontstaan tussen buurten en bewoners: iedereen maakt dan deel uit van dezelfde buurt.*

De gemeente hanteert formeel de buurtnamen die binnen Onderzoek & Statistiek worden gebruikt (Kleine Wereld en Buikslotermeer-Noord). We zullen kijken hoe we deze nieuwe buurtnaam voortaan kunnen gebruiken in het kader van de integrale aanpak.